

Možnost řešení bagatelních trestných činů rozšířením použití institutu trestního stíhání se souhlasem poškozeného*

Pavel Jiříček, Milana Hrušáková**

Bagatelní trestné činy

Ve svém článku se hodláme věnovat řešení bagatelních trestných činů pomocí rozšíření institutu trestního

* Článek vznikl v rámci projektu Řešení bagatelních deliktů č. PF_2013_018, jenž je součástí Studentské grantové soutěže Univerzity Palackého v Olomouci.

** Mgr. Pavel Jiříček, advokát, interní doktorand Katedry trestního práva PrF UPOL,
JUDr. Milana Hrušáková, Ph.D., advokátka, odborná asistentka katedry trestního práva PrF MU.

stíhání se souhlasem poškozeného. Klíčovým pojmem tak pro nás je bagatelní trestný čin. Zjednodušeně lze říci, že bagatelním trestným činem je takový trestný čin, jehož závažnost je z hlediska zásahu do práv a oprávněných zájmů chráněných trestním právem minimální. S přijetím zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, se tato závažnost označuje jako společenská škodlivost činu. Závažnost činu je však třeba vždy posuzovat z hlediska hodnot chráněných trestním právem, jelikož, jak vyplývá z nálezů Ústavního soudu České republiky, sp. zn.: Pl. ÚS 14/09, řada deliktů může být obecně považována z hlediska jiných právních odvětví za vysoce

společensky škodlivé, avšak přesto se z hlediska trestního práva bude jednat o trestný čin bagatelní.¹

Trestní právo je právním odvětvím sekundárním. Použije se tedy vždy až v případě, kdy je porušena primární povinnost stanovená normami jiného právního odvětví, a to pouze v případě, kdy ochranné instituty daného právního odvětví nejsou dostatečně k ochraně zákonem chráněných práv a oprávněných zájmů poškozeného subjektu. Tento princip, vyjádřený opakovaně Ústavním soudem České republiky jako princip použití trestního práva coby ultima ratio², vyplývá ze zásady subsidiarity trestní represe (ekonomie trestní hrozby). Tato zásada je od účinnosti zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, vyjádřena i přímo v textu zákona, konkrétně v ust. § 12 odst. 2, jakožto materiální korektiv zmírňující formální pojetí trestného činu, jež bylo do českého trestního práva inkorporováno právě s účinností trestního zákoníku.

Význam zásady subsidiarity trestní represe se projevuje zejména při řešení tzv. bagatelních trestněprávních deliktů.³ Pojem delikt není v českém právním řádu nikde výslovně definován. V právní teorii se za delikt označuje jednání, kterým došlo k zaviněnému porušení právní povinnosti nebo jejímu nesplnění⁴. Existují diskuse o tom, zda se deliktem rozumí pouze porušení zákonné povinnosti či také porušení povinnosti smluvní. S ohledem na skutečnost, že trestní právo chrání práva a oprávněné zájmy vyplývající jak ze zákonných tak smluvně převzatých povinností, budeme ve svém článku uvažovat o deliktu jako o porušení jakékoliv právní povinnosti.

Jsou-li deliktním jednáním naplněny všechny obligatorní znaky skutkové podstaty některého z trestných činů uvedených ve zvláštní části trestního zákoníku, mělo by se dle formálního pojetí trestného činu, v souladu s důvodovou zprávou, jednat vždy o trestný čin a jako takový by měl být postihován⁵. Jelikož takovýto postup by byl v příkrém rozporu s výše zmíněnou zásadou subsidiarity trestní represe (byl by příliš přísný) zakotvil zákonodárce do trestního zákoníku do ust. § 12 odst. 2 tzv. materiální korektiv, dle něhož se trestní odpovědnost a trestněprávní důsledky s ní spojené uplatní jen v případech společensky škodlivých, ve kterých nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu.

Dle stanoviska Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn.: Tpjn 301/2012, je třeba materiální korektiv aplikovat jako zásadu, a jako takovou ji upřednostnit před zákonem. Jinými slovy, dle Nejvyššího soudu se v případě, kdy čin není společensky škodlivý, případně postačí postih dle jiného právního odvětví, neuplatní ust. § 13 odst. 1 trestního zákoníku a takovýto čin nebude vůbec považován za trestný.⁶

Máme za to, že s uvedeným stanoviskem Nejvyššího soudu nelze zcela souhlasit, a to zejména proto, že je do jisté míry v rozporu s úmyslem zákonodárce, jež vyplývá z důvodové zprávy k trestnímu zákoníku, a nereflakuje dostatečně znění ust. § 12 odst. 2 trestního zákoníku, díky němuž je pojetí trestného činu definované v ust. § 13 odst. 1 trestního zákoníku dáno v soulad se zásadou subsidiarity trestní represe. Přesto však budeme v rámci tohoto článku vycházet ze závěrů předmětného stanoviska.⁷

Jednání, která nejsou společensky škodlivá, resp. nevykazují patřičnou míru společenské škodlivosti, a na která lze zároveň dostatečně reagovat instituty jiného právního odvětví⁸, nelze v kontextu výše zmíněného stanoviska Nejvyššího soudu označit za trestné, tudíž vůči nim nebude postupováno prostředky trestního práva.

Poněkud problematickou otázkou může být určení, zda je konkrétní jednání společensky škodlivé. Trestní zákoník nestanoví žádná kritéria, dle nichž má být společenská škodlivost daného skutku posuzována. Dle důvodové zprávy lze použít kritéria uvedená v ust. § 39 odst. 2 trestního zákoníku⁹. Na druhou stranu, každé jednání, které naplní znaky některé skutkové podstaty, je třeba považovat za společensky škodlivé. Právě společenská škodlivost určitého souboru znaků vedla zákonodárce k tomu, aby takovýto soubor označil za trestný čin.¹⁰

Avšak i v případě, že delikt naplňující znaky skutkové podstaty některého trestného činu je dostatečně společensky škodlivý, aby byl označen za trestný čin, lze jej mnohdy označit za trestný čin bagatelní. Bagatelním trestným činem je tedy čin, jehož závažnost, resp. společenská škodlivost je taková, že je na místě takovýto čin označit za trestný, avšak přesto je stále natolik nízká, že není nezbytné uplatnit vůči pachateli veškeré důsledky spojené s trestní odpovědností, a je

¹ Nález ÚS ČR, sp.zn.: Pl ÚS 14/09.

² Např. Rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 564/2000, I. ÚS 4/04, II. ÚS 413/04.

³ JIŘÍČEK, P., MAREK, T.: Řešení bagatelních deliktů. Praha: Leges, 2014, s. 21.

⁴ Např. HARVÁNEK, J. a kol.: Teorie práva. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. s. 386.; BOGUSZAK, J.: Teorie práva. Praha: Codex Bohemia. 1997. s. 147.

⁵ Důvodová zpráva k zákonu č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. § 13.

⁶ Stanovisko NS ČR, sp. zn.: Tpjn 301/2012, s. 8–9.

⁷ K tomu blíže JIŘÍČEK, P.: Aplikace zásady subsidiarity trestní represe při řešení bagatelních deliktů ve světle stanoviska NS ČR sp. zn. Tpjn 301/2012. Trestní právo, r. 2013, č. 9–10, s. 16–19.

⁸ JELÍNEK, J. a kol.: Trestní právo hmotné, 3. vydání. Praha: Leges, 2013, s. 35.

⁹ Důvodová zpráva k zákonu č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. § 12.

¹⁰ Srov. usnesení NS ČR, sp.zn.: 5 Tdo 17/2011.

tudíž možné takovéto trestné činy prostřednictvím procesních institutů depenalizovat.¹¹

O bagatelní trestné činy se jedná v případech, kdy sice existuje veřejný zájem na ochraně práv jednotlivce, avšak tento zájem je odvozen právě od zájmu onoho jednotlivého poškozeného subjektu, přičemž zájem jednotlivce na zadostiučinění a reparaci přesahuje veřejný zájem na potrestání pachatele a od něj odvozený zájem na individuální i generální prevenci. Právě nepatrný zásah do veřejného zájmu snižuje společenskou škodlivost daného trestného činu natolik, že je možné označit jej z hlediska trestního práva za bagatelní. V drtivé většině případů se pak bude jednat o trestné činy majetkové, jimiž nebude způsobena vysoká škoda.

Řešení bagatelních deliktů prostřednictvím institutu trestního stíhání se souhlasem poškozeného

Domníváme se, že v případě takovýchto bagatelních trestných činů je daleko zásadnější, aby byla poškozenému nahrazena škoda, než aby byl pachatel potrestán prostředky trestního práva. Vesměs se totiž jedná o skutky, kterými je porušen právní zájem inter partes, tudíž je v souladu se zásadou subsidiarity trestní represe žádoucí, aby bylo takovéto protiprávní jednání řešeno primárně mezi dotčenými subjekty. Lze bezpochyby tvrdit, že drobné majetkové trestné činy nadměrně zahlcují trestní soudy. Bylo by tedy i v zájmu efektivitivy soudního řízení, kdyby bylo možné bagatelní trestné činy vyřešit alternativními způsoby. Zároveň se nabízí otázka, zda je vůbec v souladu se zásadou subsidiarity trestní represe stíhat takovéto bagatelní trestné činy prostředky trestního práva za situace, kdy pachatel a poškozený mezi sebou závadný stav narovnají.

Samozřejmě, prostředků depenalizace méně závažných trestných činů je celá řada i ve stávající právní úpravě, a to např. prostředky uplatnění zásady oportunitity, podmíněné zastavení trestního stíhání či institut narovnání, avšak ty nejméně závažné, tedy bagatelní, trestné činy by měly být dle našeho názoru řešeny ještě před tím, než je zahájeno trestní stíhání jejich pachatele, jelikož i s pouhým zahájením trestního stíhání jsou spojeny výrazné důsledky přinejmenším v podobě společenského stigma.

Optimálním řešením bagatelních trestných činů by dle našeho názoru mělo být v první řadě jejich stíhání pouze se souhlasem poškozeného. A proto se ve svém článku věnujeme výhradně tomuto institutu, V současné době je institut trestního stíhání se souhlasem poškoze-

ného dle ust. § 163 zákona č. 141/1961 Sb., trestní řád, omezen na osoby, které jsou oprávněny odepřít vůči obviněnému svědeckou výpověď s odkazem na ust. § 100 odst. 2 trestního řádu, tedy na osoby blízké. Argumentem pro nerozšíření uvedeného institutu i na jiné subjekty je obvykle zásada legality (§ 2 odst. 3 TR) vyjadřující veřejný zájem na stíhání všech protiprávních skutků naplňujících znaky některé ze skutkových podstat. Veřejný zájem na stíhání trestných činů je však třeba v případě bagatelních trestných činů poměřit se zájmem poškozeného a také s veřejným zájmem na reparaci a v neposlední řadě také se zásadou subsidiarity trestní represe. Bylo-li by stíhání bagatelních trestných činů podmíněno souhlasem poškozeného bez ohledu na jeho příbuzenský či obdobný poměr k podezřelému, byl by podezřelý nepochybně více motivován nahradit poškozenému škodu a poskytnout mu adekvátní zadostiučinění.

Ačkoliv tato skutečnost může evokovat argumentaci nežádoucím „kupčením“ se spravedlností, kdy se trestnímu stíhání snáze vyhnou movitější pachatelé, je tato argumentace nedůvodná. V první řadě je třeba připomenout, že zákonem č. 193/2012 Sb. byl do českého trestního práva včleněn institut dohody o vině a trestu, který do jisté míry také může zvýhodňovat movitější pachatele, kteří jsou s to vyrovnat se s poškozeným, jelikož státní zástupce je dle ust. § 175a odst. 5 trestního řádu povinen dbát zájmů poškozeného.

Hlavním argumentem pro rozšíření aplikace institutu trestního stíhání se souhlasem poškozeného na všechny poškozené u taxativně vymezených bagatelních trestných činů však budiž existence svolení poškozeného jakožto okolnosti vylučující protiprávnost. Pakliže poškozený svolí k zásahu do svého zákonem chráněného práva či oprávněného zájmu, s nímž je oprávněn disponovat, není takovéto jednání z pohledu trestního práva v souladu s ust. § 30 trestního zákoníku považováno za protiprávní (volenti non fit iniuria), v důsledku čehož absentuje jeden ze znaků trestného činu a skutek tak nelze považovat za trestný čin. Zákonodárce tak jednoznačně deklaruje, že primárně je úprava vzájemných vztahů mezi jednotlivými subjekty bez jakékoliv ingerence veřejné moci. Je tedy zjevné, že v důsledku srozumění poškozeného s určitým jednáním naplňujícím znaky skutkové podstaty některého trestného činu je potlačen veřejný zájem na stíhání takovéhoho jednání. Dle ust. § 30 odst. 2 trestního zákoníku může být svolení poškozeného uděleno i po spáchání skutku, mohl-li pachatel udělení svolení předpokládat. Za okolnost vylučující protiprávnost je tak považována i následná akceptace jednání ze strany poškozeného.

Domníváme se s ohledem na výše uvedené, že by u taxativně vymezených trestných činů, které lze s ohledem na jejich závažnost označit za bagatelní a kterými bylo zasazeno právo či oprávněný zájem, s nímž je poškozený oprávněn disponovat ve smyslu ust. § 30 trestního zákoníku, bylo v zájmu zefektivnění trestního

¹¹ K tomu blíže JIŘÍČEK, P., MAREK, T.: Řešení bagatelních deliktů. Praha: Leges, 2014, s. 22.

řízení žádoucí zavedení institutu trestního stíhání se souhlasem poškozeného, aniž by tím byli jakkoliv zásadním způsobem porušeny účel a zásady trestního řízení. Samozřejmě, i v případě požadavku trestního stíhání se souhlasem poškozeného u všech poškozených v případě bagatelních trestných činů by příslušná úprava musela obsahovat ustanovení obdobného znění jako ust. § 163a odst. 1 písm. d) trestního řádu, přičemž by bylo povinností orgánů činných v trestním řízení v rámci prověřování dostatečně zjistit, zda souhlas poškozeného nebyl odepřen v důsledku nátlaku na vůli poškozeného.

Bagatelní trestné činy mladistvých

Potřeba úpravy stíhání bagatelních trestných činů je ještě výraznější u provinění spáchaných mladistvými, jejichž stíhání je upraveno primárně v zákoně č. 218/2003 Sb. (dále jen ZSM). Původní právní úprava (zák. č. 140/1961 Sb.) požadovala, kromě naplnění všech obligatorních znaků trestného činu, i naplnění určitého stupně společenské nebezpečnosti činu, který u dospělých pachatelů byl požadován větší než nepatrný a u mladistvých pachatelů provinění pak vyšší než malý. V rámci nového „formálního pojetí“ trestného činu, které je v rámci trestního zákoníku aplikováno, zůstává relikv původní společenské nebezpečnosti v rámci požadované společenské škodlivosti činu, byť již nejsou řešeny její stupně. Nicméně by tato společenská škodlivost měla dosahovat dostatečné intenzity, aby již nepostačovalo uplatnění odpovědnosti dle jiných právních předpisů (§ 12 odst. 2 TZ).

Bohužel, mezi nedostatky nové úpravy lze řadit i skutečnost, že u mladistvých pachatelů (mezi 15 a 18 rokem věku) nezůstal zachován požadavek vyšší intenzity společenské škodlivosti. Trestný čin spáchaný mladistvým se sice nazývá proviněním, avšak posuzován je dle TZ (§ 6 ZSM). Označení „provinění“ vyjadřuje jen snahu zákonodárce po mírnější negativní stigmatizaci mladistvého, kdy přijímá jistou míru spoluodpovědnosti společnosti za závadové chování mladistvého¹² (dále k tomu viz např. judikát R 20/1998¹³).

¹² K tomu viz např. Šámal, P., Válková, H., Sotolář, A., Hrušáková, M., Sotolářová, M.: Zákon o soudnictví ve věcech mládeže. Komentář. 3. vydání Praha: C. H. Beck 2011, str. 52.

¹³ R 20/1998: Při posuzování otázky, zda skutek je či není trestným činem (proviněním) je třeba postupovat tak, že orgán činný v trestním řízení nejprve učiní potřebná zjištění o rozhodných skutkových okolnostech. Dále učiní závěr o tom, zda zjištěné skutkové okolnosti naplňují formální znaky trestného činu (provinění) a poté se případně, pokud to přichází v úvahu, vypořádá s tím, zda lze uplatnit s ohledem na zásadu subsidiarity trestní represe a z ní vyplývající princip „ultima ratio“ trestní odpovědnost pachatele.

Jednou ze základních zásad ZSM v ust. § 7 je zdůraznění náhrady škody způsobené protiprávním činem poškozenému, nebo aby se mu dostalo minimálně jiného přiměřeného zadostiučinění. Je tedy nepochybné, že důvody pro rozšíření aplikace institutu trestního stíhání se souhlasem poškozeného jsou u mladistvých pachatelů, tedy zejména posílení reparačního principu, podpořeny ještě o požadavek akcentace výchovného působení trestního práva na tyto pachatele.

V případě mladistvých pachatelů by tak bylo možné uvažovat dokonce i o rozšíření katalogu trestných činů, resp. provinění, u kterých by se institut trestního stíhání se souhlasem poškozeného mohl uplatnit, oproti dospělým pachatelům. Jako jeden z nejtýpějších trestných činů vhodných k zařazení do tohoto výčtu by připadalo do úvahy provinění dle § 228 odst. 2 TZ, tedy poškození cizí věci postihující tzv. sprejství, kde ani není určen konkrétní stupeň škody, kterou má pachatel naplnit. Jakékoliv pomalování či popsání cizí věci barvou tak naplňuje znaky tohoto trestného činu. V tomto případě, kdy by mladistvý odčinil škodu jím způsobenou (nejlépe i s jiným zadostiučiněním, např. omluvou) a poškozený pak nedal souhlas s jeho trestním stíháním, příp. ho vzal zpět, mohla by se celá věc uzavřít na úrovni občanskoprávní. Byť trestní stíhání a jeho průběh má výchovně působit na mladistvého, není tak třeba činit vždy tzv. „za každou cenu“, kdy odčinění újmy a hrozba trestního stíhání by v některých případech byly obdobně výchovně působící.

Závěr

Závěrem lze shrnout, že v současné době, kdy je neustále zdůrazňován požadavek zefektivnění trestní justice, je zcela zásadní vypořádat se s problematikou bagatelních deliktů, resp. bagatelních trestných činů. Tyto je možné řešit již v rovině hmotné právní či následně v rovině procesní. Aby byly orgány činné v trestním řízení zatíženy v co nejmenší míře, je optimální poskytnout jim procesní prostředky řešení bagatelních trestných činů již ve fázi prověřování. Vhodným institutem pro tento účel je právě požadavek souhlasu poškozeného s trestním stíháním u taxativně vymezených trestných činů, aniž by tento institut byl omezen na osoby pachatele blízké.

S rozšířením institutu trestního stíhání se souhlasem poškozeného počítá také věcný záměr novely trestního řádu, přičemž tento institut by měl být rozšířen právě z hlediska okruhu poškozených, jejichž souhlas je k trestnímu stíhání nezbytný. Jedinou změnou stávající právní úpravy by tak bylo odstranění omezení daného institutu pouze na osoby blízké obviněnému, zatímco výčet trestných činů, u nichž by byl souhlas poškoze-

ného požadován, by zůstal stejný jako v současné právní úpravě.¹⁴

Většinu trestných činů taxativně vymezených v ust. § 163 trestního řádu lze z hlediska typové závažnosti ve vztahu k zásahu do veřejného zájmu skutečně považovat za bagatelní. Nicméně např. o trestném činu ublížení na zdraví či těžkém ublížení na zdraví z nedbalosti nelze říci, že by byly typově natolik málo společensky škodlivé, aby se jednalo o trestné činy bagatelní, kterými by bylo zasaženo primárně do zájmů jednotlivce a nikoliv do zájmu veřejného. Tato skutečnost vyplývá mimo jiné i z ust. § 30 odst. 3 trestního zákoníku, kde je uvedeno, že v případě ublížení na zdraví je vyloučena aplikace svolení poškozeného jakožto okolnosti vylučující protiprávnost. Zákonodárce zde tedy jednoznačně deklaruje, že trestné činy proti životu a zdraví v žádném případě nepovažuje za bagatelní trestné činy, o jejichž trestnosti či trestním stíhání by měl být oprávněn rozhodovat poškozený. Proto se domníváme, že v případě rozšíření institutu souhlasu poškozeného s trestním stíháním na všechny poškozené bez ohledu na jejich vztah k obviněnému by bylo vhodné vyjít ze stávajícího taxativního vymezení trestných činů uvedeného v ust. § 163 trestního řádu, avšak zároveň omezit tento výčet o trestné činy proti životu a zdraví, jelikož u těchto trestných činů není zásah do veřejného zájmu bagatelní.

Ačkoliv se může zdát, že by tímto krokem de lege ferenda byl výrazně oslaben význam svolení poškozeného jakožto okolnosti vylučující protiprávnost, jsme přesvědčení, že tomu tak není. V případě existence svolení poškozeného, jakožto okolnosti vylučující protiprávnost, nebude posuzovaný skutek trestným činem. V případě nemožnosti trestního stíhání z důvodu absence souhlasu poškozeného sice nebude možné skutek označit za trestný s odkazem na zásadu presumpce neviny, avšak skutečnost, že výsledek prověřování odůvodňoval potencionální trestní stíhání, bude mít význam společenský a zejména výchovný. Zároveň bude posílena snaha pachatele o narovnání narušeného vztahu s poškozeným, čímž bude naplněn hlavní veřejný zájem daný u bagatelních trestných činů.

Závěrem je vhodné zmínit i další institut, s nímž počítá věcný záměr novely trestního řádu a který by měl trestní stíhání se souhlasem poškozeného doplnit, a tím je trestní stíhání na návrh poškozeného. Tento institut by se měl využívat k řešení trestných činů, které jsou výsledkem výhradně konfliktu mezi poškozeným a obviněným, kde veřejný zájem na trestním stíhání není vůbec žádný. V takovém případě by bylo možné trestní stíhání zahájit pouze na návrh, tedy na základě iniciativy samotného poškozeného.¹⁵ Tento institut je poněkud diskutabilní jednak proto, že je-li veřejný zájem na trestním stíhání pachatele zcela nulový, lze pochybovat o tom, zda je možné spáchaný čin vůbec

označit za společensky škodlivý a zda by tak nemělo být aplikováno spíše ust. § 12 odst. 2 trestního zákoníku. Z věcného záměru novely trestního řádu navíc není příliš zřejmé, jak by byla stanovena hranice mezi trestnými činy, u nichž se vyžaduje návrh poškozeného na zahájení trestního stíhání a u nichž se vyžaduje souhlas poškozeného s trestním stíháním. Mimoto i v případě „návrhových“ trestných činů by byly orgány činné v trestním řízení povinny zahájit trestní řízení, pokud by měly podezření, že byl spáchan trestný čin, přičemž následující procesní postup by se příliš nelišil od případů, u nichž by se vyžadoval souhlas poškozeného s trestním stíháním. Trestní stíhání na návrh poškozeného tak považujeme spíše za institut nadbytečný, o jehož skutečném přínosu lze pochybovat.

Anotace

Autoři se ve svém článku zabývají problematikou řešení bagatelních trestných činů, tedy deliktů, které naplnily znaky příslušné skutkové podstaty, dosahují potřebné společenské škodlivosti, aby nepostačovalo řešení prostřednictvím institutů jiného právního odvětví, avšak tato jejich společenská škodlivost je přesto relativně nízká. Bagatelní trestné činy, zejména majetkové, v poměrně velké míře zahrnují trestní justici, jež je dlouhodobě přetížena. Je proto žádoucí, aby takovéto bagatelní trestné činy v souladu se zásadou subsidiarity trestní represe byly, je-li to jen trochu možné, řešeny jinými prostředky, než odsuzujícím rozsudkem. Autoři rozebírají možnosti rozšíření institutu trestního stíhání se souhlasem poškozeného tak, aby s jeho využitím bylo možné bagatelní trestné činy efektivně vyřešit již ve fázi prověřování, aniž by tím bylo jakkoliv sníženo naplnění účelu trestního řízení. Zvýšenou pozornost pak autoři věnují bagatelním proviněním mladistvých, u nichž je kladen zvýšený důraz na výchovné působení trestního práva, tudíž aplikace alternativních řešení trestných činů s nízkou společenskou škodlivostí je u nich o to více opodstatněná.

Summary

Authors in their work deal with the matter of solution to petty delicts. These are delicts where attributes of respective merits of concrete crimes are completed, they reach the needed level of public harmfulness so they cannot be resolved by means of other institutes of legal order, however its public harmfulness is still relatively low. Petty delicts, especially proprietorial ones, in a fairly large numbers

¹⁴ Věcný záměr trestního řádu, s. 84.

¹⁵ Věcný záměr trestního řádu, s. 84.

burden the criminal justice system, which is therefore overloaded. Thus it is desirable to solve such situations in a different way than is a verdict of guilty. Authors seek for opportunities of how to extend the institute of criminal prosecution with a consent of a harmed person in the way that with its use it would be possible to resolve petty delicts in the stage of verification of the

suspicion and not to lower the purpose of criminal proceeding. A special emphasis is given to petty delicts of juveniles where is stressed a role of educational function of criminal law and therefore the application of alternative resolutions of crimes with low public harmfulness is even of a higher demand.